

Lausunto

30.9.2025

OEV-HPY/96/2025

Oikeushallinnon erityisviranomaiset -viraston lausunto

Viite: Valtiovarainministeriön lausuntopyyntö valtion virkaehtosopimusasetuksen (1203/1987) 10 §:n 4 momentista (VN/27266/2025)

Valtiovarainministeriö / Valtion työmarkkinalaitos on 5.9.2025 pyytänyt Oikeushallinnon erityisviranomaiset -virastolta (OEV-virasto) lausuntoa valtion virkaehtosopimusasetuksen 10 §:n 4 momentista siltä osin, jos kyseinen pykälä ei ole viraston työnantajavirkkojen osalta ajantasainen.

OEV-virasto kiittää mahdollisuudesta lausua asiaan. OEV-virasto koostuu 11 itsenäisestä ja riippumattomasta erityisviranomaisesta sekä niille hallinnollisia tukipalveluja järjestävästä hallintopalveluyksiköstä. Hallintopalveluyksikön tulkinnan mukaan valtion virkaehtosopimusasetuksen (1203/1987) 10 §:n 3 momentin 6 kohta ("muiden virastojen päällikön virat") kattaa erityisviranomaisien sekä hallintopalveluyksikön päälliköt Yhdistyneiden Kansakuntien yhteydessä toimivaa Euroopan kriminaalipoliittista instituuttia (HEUNI) lukuun ottamatta;

- konkurssiasiamies
- kuluttajariitalautakunnan puheenjohtaja
- lapsiasiavaltuutettu
- oikeudenkäyntiavustajalautakunnan puheenjohtaja
- Onnettomuustutkintakeskuksen johtaja
- tasa-arvovaltuutettu
- tiedusteluvalvontavaltuutettu
- tietosuojavaltuutettu
- vanhusiasiavaltuutettu
- yhdenvertaisuusvaltuutettu
- hallintopalveluyksikön johtaja.

Hallintopalveluyksikkö on 12.9.2025 lähettänyt kaikille yhdelletoista virastoon kuului-
valle erityisviranomaiselle pyynnön ilmoittaa viimeistään 24.9.2025, mikäli niillä on ylim-
män päällikön lisäksi muita työnantajavirkatehtäviä, joista olisi tarpeen säätää erikseen
asetuksen 10 §:n 4 momentissa tai mikäli niillä on muita huomioita asiaan.

**Konkurssiasiamies, lapsiasiavaltuutettu, Onnettomuustutkintakeskus, tasa-arvo-
valtuutettu ja tiedusteluvalvontavaltuutettu** ilmoittivat, että niiden osalta ei ole tar-
peen esittää muutoksia asetuksen 10 §:n 4 momenttiin, vaan ainoana työnantajavirkana
tulee kyseeseen vain päällikön virka.

HEUNI totesi, että asetuksen 10 §:n 3 momentin 6 kohdan perusteella HEUNI:n johtajan virka ei ole työnantajavirka, eikä heillä siten myöskään ole muita työnantajavirka-henkilöitä.

Kolme erityisviranomaisista ilmoitti, että niillä on ylimmän päällikön lisäksi muita työnantajavirkoja seuraavasti:

- I. **Tietosuoja-valtuutetun toimisto** ilmoitti, että toimiston työjärjestyksen mukaan työnantajavirkamiehiä ovat tietosuoja-valtuutetun lisäksi apulaistietosuoja-valtuutetut sekä hallintopäällikkö. Nämä virkanimikkeet on tarpeen lisätä asetuksen 10 §:n 4 momenttiin, koska heidän työtehtäviinsä kuuluu työnantajavirkamies-tehtäviä ja he toimivat työnantajan edustajina.
- II. **Yhdenvertaisuusvaltuutetun toimisto** ilmoitti, että toimiston työjärjestyksen mukaan työnantajavirkamiehenä toimii yhdenvertaisuusvaltuutetun lisäksi hallintopäällikkö, joka on tarpeen lisätä asetuksen 10 §:n 4 momenttiin.
- III. **Kuluttajariitalautakunta** ilmoitti, että lautakunnan puheenjohtajan lisäksi varapuheenjohtaja on nimetty lautakunnan työnantajaviraksi. Selkeyden vuoksi voisi olla tarpeen lisätä varapuheenjohtaja asetuksen 10 §:n 4 momenttiin.

Lisäksi **oikeudenkäyntiavustajalautakunta** totesi, että lautakunnan puheenjohtajan tehtävä on erityislaatuinen siinä mielessä, että puheenjohtaja on sivutoiminen ja lautakunnan jäsenten keskuudestaan valitsema. Selkeyden vuoksi voisi olla tarpeen, että lautakunnan puheenjohtaja lisättäisiin asetuksen 10 §:n 4 momenttiin.

Omalta osaltaan **hallintopalveluyksikkö** toteaa, että oikeushallinnon erityisviranomaiset -virastosta annettua lakia (24/2024) koskevassa hallituksen esityksessä (HE 31/2023, s. 66) on todettu, että johtajan olisi perusteltua olla työnantajavirkamies, minkä vuoksi asetuksen 10 §:ää tulisi tarkistaa lain voimaan tulosta lukien. Hallintopalveluyksikön näkemyksen mukaan asetuksen 10 §:n 3 momentin 6 kohta kuitenkin jo kattaa hallintopalveluyksikön johtajan ("muiden virastojen päällikön virat"). Johtajan lisäksi työnantajaviraksi tulisi hallintopalveluyksikön näkemyksen mukaan harkita säädettäväksi hallintopalveluyksikössä henkilöstöasioita hoitavan erityisasiantuntijan virka. Hänen tehtävänsä sisältyy laaja henkilöstöasioiden hoitovastuu virastossa. Erityisasiantuntija tukee ja neuvoo erityisviranomaisia palvelussuhteisiin, palvelussuhteen ehtoihin ja henkilöstöpolitiikkaan liittyvissä vaativissa henkilöstökysymyksissä. Erityisasiantuntija myös ohjaa valtiotyönantajan ohjeiden ja määräysten seurantaan virastossa sekä vie niitä käytäntöön. Tehtävässä on samoja laajoja HR-vastuita kuin hallinnonalalla virastojen henkilöstöpäälliköillä, mutta esimiesvastuuta tehtävään ei sisälly.

Edellä esitetyn perusteella esitämme koko OEV-viraston puolesta seuraavia lisäyksiä valtion virkaehtosopimusasetuksen 10 §:n 4 momenttiin:

Työnantajavirkoja ovat lisäksi seuraavat:

- X *kuluttajariitalautakunta: varapuheenjohtaja*
- X *oikeudenkäyntiavustajalautakunta: puheenjohtaja*
- X *Oikeushallinnon erityisviranomaiset -viraston hallintopalveluyksikkö: henkilöstöasioita hoitava erityisasiantuntija*

- X *tietosuojavaltuutetun toimisto: apulaistietosuojavaltuutetut ja hallintopäällikkö*
- X *yhdenvertaisuusvaltuutetun toimisto: hallintopäällikkö.*

Anna-Maija Kostiainen
erityisasiantuntija

Assi Suominen
juristi, johtajan sijainen

